

433: Tekfirde İleri Gidenlere! -1-

Ömer Faruk

17 Şub, 2019

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullahi ve berekatuhu. Hocam size bi sorum olacak İnşêallah. Sorum şudur bir iki yıl önce Cihad eden ve sonrada geri gelenler hep Muhaysini'yi dinleyin diyorlardı şimdi ise tekfir ediyorlar bu kardeşlere bi nasihatınız var mı?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve berakatuh.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

Burada, Şeyh Abdullah el-Muhaysini'yi tekfir edenlerin ileri sürdükleri gerekçeleri zikredip bu gerekçelerin O'nu tekfir etmeye neden olamayacağını açıklamak münasib olmaz.

Soruya cevap olarak, **İslam'ı sabit/bilinen; tevhidin mücmelini/aslını/temelini gerçekleştirip bunu bozan hiçbir şirki bulunmayan, başka bir ifadeyle tevhidi mücmel anlamda ikrar edip şirkten mücmel olarak beri olan (örneğin; -Arap müşriklerinde olduğu gibi- Allah'tan başka bir varlığın ilah olduğuna inanmak, puta secde etmek, Allah Teâlâ'nın çocuğu olduğuna itikad etmek, vahdet-i vucûd, hulûl ve ittihâd inancına sahip olmak, Allah'ın açık bir hükmünü bilip de bu hükmü beğenmemek/buğz etmek, Allah'tan gayrısının hükmünü O'nun hükmünden daha üstün, kanunen yürürlükte olmaya daha elverişli görmek gibi bir şirki olmayan), Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e iman eden, her şeyde Rasûl'ü tasdik eden ve O'na mutlak olarak itaat etmeye bağlı olan, meleklerin varlığı, Kur'ân'ın tamamının Allah'tan gelip hak olduğu, öldükten sonra cesetlerin dirileceği, orucun farzıyeti, içkinin haramlığı gibi avam-havas bütün müslümanlar tarafından zorunlu olarak bilinen, açık, kesin, hakkında tevilin ve şüphenin mazeret olarak kabul edilemeyeceği bir şeyi inkar etmeyen biri, şayet cehaleti veya bir tevili veya bir şüphesi veya ilim sahibi birini taklid etmesi sebebiyle tevhidin ayrıntılarıyla alakalı büyük bir şirk işliyorsa veya bazı küfür olan itikadi sapmaları varsa veyahut Rasûl'den sabit olan bazı hükümleri kabul etmiyorsa**, böyle bir kimse tekfir edilmeden önce bilinmesi ve hatırdaki tutulması gereken birkaç noktaya değinmeye çalışacağım. Aslında bu konuyla ilgili olarak değinilebilecek,

ulemanın sözlerinden nakledilebilecek çok şey var, ancak daha fazla uzatmamak için bunlardan bazısına dikkat çekmek istiyorum.

1) Yukarıda vafettiğimiz İslam'ı sabit bir kimsenin dinden çıkıp küfre girdiğine hükmetmek (*tekfir*) kesinlikle kolay bir mesele olmayıp, beraberinde dünyevi ve uhrevi çok ciddi hükümlerin meydana geldiği, basite alınmaması, gevşeklik gösterilmemesi gereken zor ve çok tehlikeli bir meseledir. Örneğin; kâfirin arkasında namaz kılınmaz, ne miras alabilir, ne de kendisine mirasçı olunur, selam verilmez, kanı ve malı helaldir, yıkanmaz, kefenlenmez, cenazesi kılınmaz, müslümanların mezarlığına defnedilmez, kestiği yenmez, onun için Allah'tan mağfiret dilenmez, onunla nikahlanılmaz, nikahlı olduğu kimse ile ayrılık gerçekleşir, velayeti düşer. Bunların hiçbirisi olmasa bile sadece kâfirin asla cennete giremeyeceği ebedi cehennemlik olması hakikati, bu konuda çok hassas olunması, bu meseleye dikkatle, itinayla, acele edilmeden yaklaşılması gerektiğini ifade etmesi açısından yeterlidir.

Bunun tam tersi de böyledir. Yani bir kâfir'i İslam'a sokmak (*örneğin icmaen kâfir olarak ölmüş Ebu Talib'in Müslüman olduğunu söylemek gibi*) yine dinde büyük bir meseledir.

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şunları söylemiştir:

لا يرمي رجل رجلا بالفسوق ولا يرميه بالكفر إلا ارتدت عليه إن لم يكن صاحبه كذلك

"Bir kimse bir kimseyi fıska veya küfre nisbet etmez ki (ona fasık veya kâfir demez ki) muhakkak ki bu eğer sahibi öyle değilse kendisine döner (kendisi fasık veya kâfir olur.)" (*Buhârî*)

أَيُّمَا رَجُلٍ مُسْلِمٍ أَكْفَرَ رَجُلًا مُسْلِمًا فَإِنَّ كَانَ كَافِرًا وَإِلَّا كَانَ هُوَ الْكَافِرُ

"Hangi Müslüman bir kimse Müslüman birini küfre nisbet ederse bakılır; şayet o kâfir ise (nisbet edene bir şey yoktur, çünkü iddiasında doğrudur.) Ama kâfir değilse o kâfir olur." (*Ebu Dâvûd. El-Elbânî bu hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.*)

إِذَا قَالَ الرَّجُلُ لِأَخِيهِ يَا كَافِرُ فَهُوَ كَقَتْلِهِ

"Bir kimse kardeşine "ey kâfir" dediği zaman bu onu öldürmek gibidir." (*Taberânî. El-Elbânî: Sahih.*)

İbn Dakîk el-İd (*rahimehullah*) şöyle demiştir: "Bu, kâfir olmadığı halde Müslümanlardan birini küfre nisbet eden kimse için büyük bir tehdittir. Bu,

kendisinden kurtulmanın zor olduğu büyük bir sıkıntıdır. Buna, akidevi konularda ihtilaf ettiklerinde kelamcılardan ve sünnete ve hadis ehline mensub kimselerden birçok kimse düşüp muhaliflerine sert davranmış/konuşmuş ve onların küfrüne hükmetmişlerdir.” (İhkâmu’l-Ahkâm, sy:420)

Kâdı İyâd (rahimehullah) bazı muhakkik âlimlerin şöyle dediklerini nakletmiştir: “1000 kâfiri terk etmek suretiyle yapılan hata, tek bir Müslümanın kanını akıtmak hususunda yapılan hatadan daha ehvendir/basittir.” (eş-Şifâ, 2/277)

Ebu’d-Derdâ (radiyallahu anh) şöyle söylemiştir: “Ben Müslüman kardeşim için birden yetmişe kadar (mümkün olduğunca) özür ararım. Daha sonra (şayet bir özür bulamazsam): “Belki benim kendisine muttali olmadığım başka bir özrü vardır” derim.” (Siyeru A’lâmi’n-Nubelâ, Zehebî)

Molla Ali el-Kârî (rahimehullah) şöyle demiştir: “Alimlerimiz dediler ki: “Bir Müslümanın küfrüne/kâfir olduğuna 99 vecih/yön delalet etse ve 1 vecihte İslam’ının baki kaldığına işaret etse, müftü ve kadının bu bir vecihle amel etmesi (Müslüman olduğuna hükmetmesi) gerekir.” (Şerhu’ş-Şifâ, 2/217)

2) İslam’ı yakînî/kesin olarak sabit olmuş biri ancak yine yakın ile İslam’dan çıkarılır, İslam ondan ancak yakın ile zail olur. Malum kaidenin dediği gibi: “Yakin şüphe ile zail olmaz”, “Şüphe yakini kaldırmaz.” Dolayısıyla yukarıda vafettiğimiz muayyen bir şahsın tekfir edilebilmesi için elde kesin ve açık bir delil bulunması ve tekfirin bilinen şartlarının yerine gelip engellerinin ortadan kalkması, tekfir edilecek şahsa hüccetin ikame/beyan edilip bütün şüphelerinin giderilmesi, hak onun için açığa çıkmasına rağmen yine de inat edip küfründe/şirkinde ısrar etmesi gerekmektedir. Kişi bu dereceye ulaştığı takdirde tekfir edilir, ama bundan önce ise tekfir edilmez.

3) Muayyen bir şahsın tekfir edilmesi ve bir itikadın veya sözün veya fiilin küfür/şirk olarak isimlendirilmesi birer şer’î hükümdür, Allah Teâlâ ve Rasûlü (sallallahu aleyhi ve sellem)’in hakkıdır. Yani bu iki hüküm, hamasi duygularla, akıl ve mantık yürüterek değil, Kur’ân ve sahih sünnetten açık bir delil ile sabit olan hükümlerdir. Başka bir ifadeyle; Kur’ân ve sünnet nasları hamasi duygulara, akla ve mantığa tabi kıldırılarak değil, aksine bunlar naslara tabi kıldırılarak ulaşılabilmektedir. Bu esas gözetilmeden bu hükümler verildiği zaman bunun adı, Allah adına ilimsizce konuşmak, Allah’ın siyah dediğine beyaz, beyaz dediğine siyah demek olur ki, bunun ne kadar tehlikeli olduğu izahtan varestedir.

Ancak günümüzde Müslümanlar arasında ilimsizce, bozuk bir anlayışla,

hamasi duygularla, aklın güzel gördüğüne göre, mantık yürütülerek yapılan muayyen tekfir ve bir işin küfür/şirk diye isimlendirilmesi maalesef yaygın haldedir. Buna misal olarak, haram bir bid'at olan *“falancanın yüzü suyu hürmetine Allah'tan istemek (yani tevessül)”* meselesini verebiliriz. Bugün birçok Müslüman bu şekil bir dua etmenin şirk olduğuna inanmakta ve: *“biz onlara sadece bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz”* (Zümer Sûresi, 3. Âyet) ayetini delil diye zannetmektedir. Oysa ki bu, duayı meşru olmayan bir şekilde Allah'a yöneltmek demek olup bunda dua ibadetini Allah'tan başkasına sarfetmek söz konusu değildir. Bunun gibi daha birçok örnek verilebilir.

4) Bu konuda sahabenin, salih selefimizin ve onların takipçileri olan geçmiş ehli-sünnet âlimlerimizin söz ve uygulamalarına bakıldığında onların yukarıda söylediklerimizi gözettikleri görülecektir. Şimdi bunu birkaç örnekle açıklamaya çalışalım:

a) Kudâme b. Maz'ûn (radiyallahu anh) hâdisesi: Habeşistan'a hicret etmiş, sonra Bedir savaşına ve daha başka savaşlara katılmış, Ömer (radiyallahu anh) tarafından Bahreyn'in sorumlusu olarak görevlendirilmiş olan ve Arap dilinin çok iyi bilindiği bir zaman diliminde yaşamış olması hasebiyle Kur'ân'ın manalarını iyi anlayan bu sahabe, Müslümanlıkla şereflenmesinden, en önemlisi de içkinin, bir görüşe göre Uhud savaşından önce, diğer bir görüşe göre ise Uhud savaşından sonra hicretin 3. senesinde haram kılınmasından uzun bir süre sonra Ömer (radiyallahu anh)'ın hilafeti döneminde: *“İman eden ve salih amel işleyenlere, (Allah'a karşı gelmekten) sakınıp iman ettikleri ve salih amel işledikleri, sonra yine sakınıp iman ettikleri, sonra da sakınıp, yaptıklarını ellerinden geldiğince güzel yaptıkları takdirde (haram kılınmadan önce) tattıklarından dolayı bir günah yoktur.”* mealindeki Mâide 93. ayeti, kendisi ve beraberindekiler yanlış anlayıp, içkinin aslen haram olup mutlak olarak ise haram olmadığına, yani kendileri gibi ayetteki vasıfları üzerinde bulunduran kimselere helal olduğuna inanarak içki içmişlerdi. Kudâme (radiyallahu anh)'ın bu inancı hiç şüphesiz dinden çıkartan bir inanç olmasına rağmen Ömer (radiyallahu anh) O'nu hemen tekfir etmemiş ve şu sözleriyle O'na hücceti ikame ederek zihnindeki şüphesini gidermiştir: *“Sen ayeti yanlış yorumladın. Allah'a karşı gelmekten sakınmış olsaydın Allah'ın sana haram kılmış olduğu şeyden kaçınırdın.”* Allâme İbn Teymiyye (rahimehullah) şöyle demiştir: *“Ömer, Ali ve bu ikisinin dışındakiler gibi sahabenin âlimleri şunda ittifak ettiler ki; onlar bu düşüncelerinden vazgeçmeye davet edilirler, eğer helal görmekte ısrar ederlerse kâfir olurlar, ama haram olduğunu ikrar ederlerse (içki içtikleri için) sopalanırlar. İşte sahabiler, hak kendileri için ortaya çıkıncaya kadar, onlarda oluşan şüphe nedeniyle içkiyi helal gördükleri için başlangıçta onları tekfir etmediler.”* (er-

Raddu ale'l-Bekrî, sy:258)

Devam Edecek İnşâallah...

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.